

Особливості вивчення зонування інтер'єру в процесі профільного навчання

Анотація. У статті розкрито вивчення учнями старшої школи основ зонування інтер'єру у процесі профільного навчання. Охарактеризована програма профілю «Основи дизайну», розглянуто основні уміння й навички, які засвоюють учні під час вивчення теми зонування інтер'єру.

Ключові слова: профільне навчання, зонування інтер'єру, колір в інтер'єрі.

Abstract. The article explores the basics of interior zoning in profile education by senior students. Describes the basics of the Design Fundamentals profile, examines the basic skills that students learn when studying interior zoning.

Keywords: profile training, interior zoning, interior color.

Постановка наукової проблеми. Зміни в сучасних умовах ринку зумовили створення різноманітних нових професій. Саме така різноманітність і передбачає високий рівень професійної компетентності майбутніх фахівців, що відповідають потребам і вимогам ринку праці. Майбутні фахівці з дизайну інтер'єру повинні бути готові до самостійної художньо-проектної творчості з вирішення різних проблем у сфері дизайну. Дизайнер інтер'єру це не тільки фахівець високого ґатунку у галузі образотворчого мистецтва, але й справжній професіонал у галузі декоративного мистецтва, комп'ютерних технологій, художньої діяльності, здатний до використання різних методів проектування об'єктів інтер'єру. У мистецтві облаштування інтер'єру зонування вже давно стало одним з найбільш оптимальних способів розподілу приміщення на декілька умовних частин. Завдяки цьому навіть маленьку кімнату можна зробити більш функціональною та знайти у ній місце для всіх необхідних речей. Сучасне зонування – це не тільки спосіб розділити простір на функціональні острівці, але і можливість створення стильного і модного інтер'єру [1].

Короткий аналіз досліджень проблеми. Питання навчання учнів старших класів дизайну інтер'єру, зокрема його зонуванню, розглядали В. Косів, В. Даниленко, О. Вишневська, Є. Лазарев, В. Тищенко та ін.

Мета і завдання статті. Розкрити особливості навчання учнів старших класів зонуванню інтер'єру у процесі профільного навчання.

Виклад основного матеріалу. Зонування інтер'єру є складовою вивчення профілю «Основи дизайну» учнями старшої школи. Метою профільного навчання учнів за спеціалізацією «Основи дизайну» є забезпечення їх загальноосвітньої проектно-технологічної підготовки для свідомого подальшого професійного самовизначення. [2].

При вивченні зонування інтер'єру велика увага приділяється вивченню засобів естетичної виразності, а саме, засобів, що створюють організаційну структуру інтер'єру; засобів гармонізації форми; засобів, що посилюють емоційну виразність.

Щодо інтер'єру, першу групу становлять: тектоніка, метрично-ритмічні закономірності, симетрія; другу – архітектурний масштаб, пропорції; третю – форма, кольори, світло, монументально-декоративне мистецтво. Матеріально-просторові компоненти формують художній образ середовища інтер'єру, створюючи, за висловом Ле Корбюзьє, ті «моменти естетичного впливу, ... які сприймає наше око, – поверхні, форми, лінії». Однак відбувається це не випадково. «Естетичний вплив» середовища інтер'єру є наслідком продуманого поєднання його матеріальних форм – від функціональних до декоративних, – освітлення, колористики і сценарію їх «розгортання» та сприйняття в процесі руху й виконання різноманітних функцій. Тому дизайн-проекування – це тривалий процес, на кожному етапі якого будується модель комбінацій форм, що утворюють середовище проживання чи споживання [3].

Під час вивчення вищезазначеної теми вчителю необхідно наголосити на тому, що простір однієї кімнати можна розділити на кілька функціональних зон. Одним із основних способів зонування є розумне застосування кольору та світла. Спочатку потрібно вибрати один колір та три його відтінки. Для зони відпочинку і сну підійдуть спокійні тони, а для столової – активні кольори. Відмінно також використовувати акцент на одній стіні. Для цього знадобляться шпалери з цікавим патерном, яскрава фарба або вінілові наклейки з оригінальним сюжетом. Урізноманітнити дизайн і візуально розділити кімнату на зони можна за допомогою освітлення. Тут найкраще справляться вбудовані стельові

світильники, для створення більш затишної атмосфери знадобляться лампочки з теплим жовтим світлом. Для активних зон підійде яскраве світло, а в місцях розслаблення світло повинне бути м'яким і приглушеним.

Окрім того, важливими елементами при зонуванні інтер'єру виступають стелажі, штори, рухливі перегородки, скляні перегородки. Зокрема, стелаж, як перегородка гарно зонує прищення і виконує завдання окремої системи зберігання. З його допомогою можна відокремити робочу зону або спальню, заховавши ліжко. За допомогою штори швидко і легко відокремити спальню від основного простору. Краще підійдуть штори з нещільного текстилю, який візуально додасть інтер'єру легкості. Рухливі перегородки працюють за принципом жалюзі. можуть перетворюватися в щільне полотно, за яким нічого не буде видно і навпаки, утворювати щілини, завдяки чому не втрачається цілісність простору. Часто такі перегородки оснащують підсвічуванням, в результаті виходить стильний. Прозорі і матові скляні перегородки використовуються для зонування, зберігаючи поширення особливо міцне і безпечне для людини гартоване скло. Навіть при розбиванні поверхні, людина не пораниться через спеціальну захисну плівку, що не дає склу розлетітися. Окрім того використовуються металеві перегородки й різні художні металеві вироби [4].

На заняттях з профільного навчання при вивченні зонуванню інтер'єру учні вивчають та засвоюють також основні правила декорування, матеріали та техніки декору тощо. Серед основних правил декорування інтер'єру вчитель виокремлює: кольорове поєднання в інтер'єрі (для створення цілісності інтер'єрного простору необхідно підбирати аксесуари в одній колірній гамі з іншими його елементами, наприклад, колір штор може поєднуватися з кольором диванних подушок або оббивкою м'яких меблів і стільців [5]. Також декоративні предмети можуть бути підібрані в тонах колірної гами шпалер. Можна вибрати кілька поєднань, наприклад перше – шпалери на стінах і килим на підлозі, друге – штори, подушки і картина на стіні); гармонійний баланс між предметами декору (необхідно звертати увагу на те, як поєднуються предмети декору за розмірами, формами і стилем, а також на їх розташування в приміщенні. Перед початком робіт дуже важливо продумати загальну концепцію приміщення. Завдяки продуманій концепції стає ясно, в якому напрямку рухатися (як підбирати шпалери і меблі) і за жодні рамки не варто виходити); малюнок в інтер'єрі (малюнок на предметах декору повинен поєднуватися з малюнком інших елементів інтер'єру [6]. Якщо стіни оформлені шпалерами з орнаментом, то його можуть повторювати, наприклад, диванні подушки або килимок). Окрім того, в сучасному інтер'єрі досить часто застосовують художній розпис [7].

Саме за допомогою декору можна розставити акценти у різних зонах інтер'єру. Зокрема, можна покласти на великий світлий килим у зоні відпочинку і маленький килимок у кутку біля крісла для читання. Точкові світильники можна встановити по всьому периметру вітальні, тоді як торшери, настільні лампи, бра – у місці для читання, спальній зоні, ігровій зоні. Предмети декору також допоможуть відокремити одну зону від іншої. Акцентувати поділ на різні простори високими керамічними вазами на підлозі [8] або картинами на стінах, кімнатними рослинами, за допомогою акваріуму тощо [9].

Висновки. Таким чином, робота учнів старших класів під час профільного навчання при вивченні зонування інтер'єру направлена на розвиток творчого та креативного застосування нових знань, умінь та навичок при створенні дизайну предметного середовища. Саме тема творчого характеру розвиває як інтелектуальні, так і творчі здібності учнів. Ознайомлення з вищезазначеною темою орієнтована на можливість ознайомлення учнів з особливостями художньо-образної мови дизайнерської діяльності, із стилями інтер'єру, з різноманітними матеріалами, техніками і доступною технологією створення художнього образу у власних творчих проектах.

Список використаних джерел:

1. Зузяк Т.П., Ковальов Ю.Г., Павленко І.В. Формування творчого мислення у майбутніх учителів технологій під час вивчення мистецтва. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2013. Вип. 34. С. 336-340.
2. Зузяк Т.П., Капустіна О.І. Значення вивчення мистецьких дисциплін у художніх професійно-

технічних закладах освіти. *Сучасні інформаційні методика навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2011. Вип. 27. С. 102-105.

3. Коптева Г.Л. *Дизайн міського середовища: конспект лекцій*. Харків: ХНАМГ, 2008. 88 с.

4. Зузяк Т., Марущак О., Стешин Є. *Інтеграційний підхід до навчання учнів ПТНЗ художньої обробки металу. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*. Умань, 2019. Вип. 2. С. 46-53.

5. Зузяк Т.П., Музика О.Р. *Особливості навчання учнів старшої школи технології ручного ткацтва. Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми*. Вінниця: ВДПУ, 2018. Вип. 1.

6. Зузяк Т.П., Бенедя М.С., Лудан Д.В. *Декорування інтер'єру як складова підготовки учнів старшої школи у процесі профільного навчання. Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*. Вінниця: ПП Балюк І. Б., 2019. Вип. 2. С. 91-93.

7. Зузяк Т.П., Якубівська Н.Л. *Художній розпис як вид декоративно-ужиткового мистецтва на уроках технологій учнів середньої школи. Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми*. Вінниця: ВДПУ, 2018. Вип. 1.

8. Зузяк Т.П., Марущак О.В. *Досвід визначних майстрів гончаротворення як передумова етнокультурного виховання студентської молоді. Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій середньої школи: теорія, досвід, проблеми*. Вінниця: ВДПУ, 2018. Вип. 1.

9. Зузяк Т.П., Волинець В.М., Дурба Т.Л. *Організація роботи гуртка «Флора- та фітодизайну інтер'єру» в учнів старшої школи. Актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання та технологій: теорія, досвід, проблеми*. Вінниця: ПП Балюк І. Б., 2019. Вип. 2. С. 97-100.